

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

Mfv.II.10.479/2013/4.szám

A Kúria ... jogtanácsos által képviselt kérelmezőnek - a Hovánszki Arnold Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Hovánszki Arnold ügyvéd) által képviselt ... Munkavédelmi Választási Bizottsága kérelmezett ellen, akinek az érdekében a Hovánszki Arnold Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Hovánszki Arnold ügyvéd) által képviselt ... beavatkozott, munkavédelmi képviselőválasztás eredményének megsemmisítése iránt a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 1.Mpk.50.063/2012. szám alatt megindított és másodfokon a Székesfehérvári Törvényszék 3.Mpkf.20.313/2013/2. számú végzésével jogerősen befejezett nem peres eljárásban az említett másodfokú határozat ellen a kérelmező által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán meghozta a következő

v é g z é s t:

A Kúria a Székesfehérvári Törvényszék 3.Mpkf.20.313/2013/2. számú végzését hatályában fenntartja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy 15 napon belül fizessen meg a kérelmezettnek és a beavatkozónak külön-külön 10.000,- Ft (Tízezer forint) és 2.700,- Ft (Kétezer-hétszáz forint) áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás szerint a beavatkozó munkáltatónál eredetileg 2012. november 27-re és 28-ára meghirdetett munkavédelmi képviselőválasztást 2012. november 19-e és 21-e között tartották meg. A választásra az üzemi tanács választással egyidőben került sor, a választók egy listán, egy aláírással igazolták a részvételüket mindkét választás vonatkozásában és a 2000 főt meghaladó munkavállalói létszám mellett 4 munkavédelmi képviselő megválasztására került sor.

A kérelmező a 2012. november 26-án érkezett kérelmének a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében sérelmezte, hogy a választás eredetileg egy héttel későbbi időpontra volt meghirdetve,

annak előrehozása lerövidítette a kampánytevékenység kifejtésének a lehetőségét. Kifogásolta továbbá, hogy a választás során nem megfelelően alkalmazták a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) 70/A. § (3) bekezdését, így 13 helyett 4 munkavédelmi képviselő megválasztására került sor. Ezen túlmenően a választás érvényességének a megállapítását lehetetlenné tette az, hogy a munkavédelmi képviselőválasztást az üzemi tanács választással egyidőben tartották, a kétféle szavazólap átvételét a választásra jogosultak egy aláírással igazolták, így a választáson való részvétel önkéntességének az elve sérült. Erre tekintettel kérte a munkavédelmi képviselőválasztás eredményének a megsemmisítését.

A kérelmezett és a beavatkozó a választások előrehozatala és a képviselők létszáma tárgyában előterjesztett kérelemre vonatkozóan az eljárás megszüntetését indítványozta a kérelmek elkészettsége miatt, egyebekben pedig érdemben kérte a kérelem elutasítását.

A Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.Mpk.50.063/2012/7. számú végzésével a munkavédelmi képviselőválasztás eredményét megsemmisítette és a kérelmezettet eljárási illeték fizetésére kötelezte.

A végzés indokolása szerint a munkavédelmi képviselők számára vonatkozó jogszabályi előírás megsértése csak akkor valósulhat meg, amikor a megválasztásuk már megtörtént, így a 2012. november 21-én befejezett választásra tekintettel az e tárgyban 2012. november 26-án érkezett kérelem nem késett el.

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (új Mt.) 249. § (2) bekezdése a választási eredményre kiható eljárási szabálysértést tekinti olyannak, amely a választás eredményének a megsemmisítését lehetővé teszi, így a választás eredményének érdemi befolyásolásával kapcsolatos, a jelöltállítással, a lebonyolítással összefüggő kifogások a választás eredményének közzétételét követő törvényes határidőn belül hozhatók fel.

Ezt figyelembe véve nem találta elkészettnak a bíróság a választás időpontjának előre hozatalával összefüggő kérelmeket sem. Ugyanakkor e tekintetben megállapította, hogy ez nem minősül a választás eredményét befolyásoló lényeges szabálytalanságnak.

Az elsőfokú bíróság a kérelmet megalapozottnak találta a képviselők létszáma tekintetében. Álláspontja szerint az Mvt. 70/A. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó lett volna az Mt. 237. § (1) bekezdés f) pontja, ezt figyelembe véve pedig 12 (helyesen 13) munkavédelmi képviselőt kellett volna választani.

Ezen túlmenően a két külön szavazáson való részvétel egyetlen íven

történő igazolása „az érvényesség megállapíthatóságára kihatóan aggályos”. A szavazásra jogosultak így nem fontolhatták meg a külön részvétel lehetőségét, az aláírással mindkét választás résztvevőiként regisztrálva lettek, így a tényleges részvételi arány nem valós számokat mutat, ennek hiányában pedig „a választás érvényességének megállapíthatósága kérdéses”.

A kérelmezett és a beavatkozó fellebbezése folytán eljáró Székesfehérvári Törvényszék a 3.Mpkf.20.313/2013/2. számú végzésével az elsőfokú végzést megváltoztatta és a kérelmező kérelmét elutasította. A kérelmezőt első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte.

A végzés indokolása szerint a korábbi szabályozáshoz kapcsolódó bírósági gyakorlat szerint (EBH 2001.461.) a jelöléssel, a választás lebonyolításával és az eredmény megállapításával kapcsolatos szabályszegéseket külön-külön kellett figyelembe venni és annak észlelésétől számított 5 napon belül lehetett egyeztetést kezdeményezni.

Az üzemi tanács választására vonatkozó új szabályok a közvetlen bírósághoz való fordulás joga, a bírósági eljárás rövidítése azt a célt szolgálják, hogy egy rövidebb eljárás az igényérvényesítés hatékonyságát biztosítsa. Ezzel ellentétes lenne a jogszabály olyan értelmezése, amely a bírósági jogorvoslat lehetőségét az eredmény megállapítását követő időre korlátozná, ez ugyanis lehetővé tenné egy olyan választás teljes lebonyolítását is, ahol már a jelölésnél a választás eredményét befolyásolni képes jogszabálysértés történt. A bírósági jogorvoslatnak éppen az a célja, hogy a választás eredményét is befolyásoló jogszabálysértéseket már a választási eljárás során kiküszöbölje, így biztosítsa a választás törvényes lefolytatását.

A 4/2003. számú polgári jogegységi határozat szerint jelen esetben nem az eljárás megszüntetésének, hanem a kérelem elutasításának volt helye, mivel a jogszabály szerinti kérelembenyújtási határidő elmulasztása jelen esetben nem vezet jogvesztésre és a jogszabály a mulasztás orvoslására az igazolási kérelem benyújtásának a lehetőségét sem biztosítja.

A kérelmező a választás előrehozását már a 2012. november 9-én kelt, a választási bizottsághoz intézett levelében kifogásolta, a munkavédelmi képviselők létszámának megállapítását pedig az Mpk.50.043/2012. számú eljárásban a 2012. szeptember 28-ai beadványában sérelmezte, így az e tárgyban előterjesztett kérelmek elkéstek az Mt. 249. § (1) bekezdése alapján irányadó Mt. 289. § (1) bekezdése szerint.

A szavazáson részt vettek nyilvántartásának alkalmasnak kell lennie

arra, hogy a választás eredménye jogszabálysértés nélkül megállapítható legyen. Jelen esetben a szavazásra jogosultak tisztában voltak azzal, hogy egyszerre kerül sor az üzemi tanács és a munkavédelmi képviselők megválasztására, külön szavazatszedő bizottság működése mellett. Ennek tudatában dönthettek arról, hogy regisztrálnak-e, így a szavazás önkéntessége nem sérült. Egyértelműen megállapítható volt, hogy a munkavédelmi képviselőválasztáson az összes regisztrált választó (1564) szavazott, a leadott szavazatokból 1522 volt érvényes és 42 érvénytelen. Ezek ismeretében a szavazás érvényességéről dönteni lehetett. A szavazásban részt vettek köre és a választás eredménye is megállapítható volt, így nem történt a választás lebonyolítása során olyan lényeges szabályszegés, ami a választás eredményét befolyásolhatta volna.

A kérelmező a felülvizsgálati kérelmében kérte „a másodfokú végzés megsemmisítését” és az elsőfokú bíróság végzésének hatályában történő fenntartását.

Álláspontja szerint a jogalkotó egy egységként fogja fel a jelölést és a választás lebonyolítását, erre utal a bíróság által alkalmazható szankció, a választás eredményének a megsemmisítése. Ha a bírósághoz fordulás már a választási eredmény megléte előtt jogszabályi követelmény lenne, akkor nem lenne a bíróság által alkalmazható jogkövetkezmény.

Az Mvt. 70/A. § (3) bekezdése csak az üzemi tanács választására vonatkozó szabályokat rendeli alkalmazni, a jelölésre vonatkozó szabályokat nem, külön szabályokat erre vonatkozóan nem állapít meg, így a jelöléssel kapcsolatos kifogás nem megengedett.

Az Mvt. 70/A. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel minden munkáltatói munkavédelmi jogosítvánnyal rendelkező vezetőnek kell legyen munkavédelmi képviselő partnere. A beavatkozónak 14 olyan szervezeti egysége van, amelynek a vezetői munkáltatói munkavédelmi jogosítványokkal rendelkeznek, így 4 munkavédelmi képviselő nem tudja képviselni a munkavállalók munkavédelmi érdekeit.

A választás érvényességét a jogalkotó az Mt. 247. § (1) bekezdésében kizárólag a megjelenéshez köti, így a kettős választás egy jelenléti íve nem alkalmas egyik választás érvényességének a megállapítására sem. Ilyen formában a választók mindkét választás érvényességéhez hozzájárultak akkor is, ha valójában csak az egyik választáson kívántak részt venni. A kérelmezettnek és a beavatkozónak érdeke fűződött ahhoz, hogy az Üzemi Tanács választás érvényes legyen, hiszen az már megismételt választás volt és érvénytelenség esetén újabb üzemi tanács választásra csak egy év elteltével kerülhetett volna sor.

A kérelmezett és a beavatkozó a közös felülvizsgálati ellenkérelmében kérte „a felülvizsgálati kérelem elutasítását”.

Álláspontjuk szerint a kérelem benyújtására nyitva álló 5 napos határidőt az egyes választási cselekményektől kell számítani, nem pedig a választás befejezésétől. Ezt támasztja alá az új munka törvénykönyvéhez fűzött miniszteri indokolás is.

Az Mvt. 2004. május 1. előtt hatályos 70. § (2) bekezdése még utalt a munkavédelmi képviselők számára is azzal összefüggésben, hogy a régi Munka Törvénykönyvének az Üzemi Tanács tagjaira vonatkozó rendelkezései irányadók e tekintetben. Ezt követően azonban a jogszabályi rendelkezésből kikerült ez a hivatkozás, így a munkavédelmi képviselők számának a meghatározásakor azt már nem lehet irányadónak tekintetni.

A kérelmező az eljárás során semmilyen bizonyítást nem indítványozott arra nézve, hogy a választáson résztvevő munkavállalók számára bármilyen problémát jelentett volna a két választáson történő részvétel együttes regisztrálása. A választás önkéntességét nem befolyásolta az, hogy a munkavállalók egyidejűleg kapták meg a két szavazólapot.

Az, hogy a választások érvényesek legyenek, nyilvánvalóan érdeke volt a kérelmezettnek és a beavatkozónak, de vélhetően ugyanilyen érdeke volt a jelölteknek és a választóknak is. A két választás együttes megszervezését a kérelmező korábban maga is támogatta.

A Kúria a Pp. 274. § (1) bekezdés alapján a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A munkavédelmi képviselőválasztás időpontjában hatályos Mvt. 70/A. §-a szerint

(1) A munkavállalók az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel összefüggő jogaik és érdekeik képviselőjére jogosultak maguk közül - a következők szerint - képviselőt vagy képviselőket (a továbbiakban: munkavédelmi képviselő) választani:

a) munkavédelmi képviselő választást kell tartani minden olyan munkáltatónál, ahol az Mt. hatálya alá tartozó munkavállalók létszáma legalább ötven fő. A választás megtartásának lebonyolítása, a feltételek biztosítása a munkáltató kötelezettsége;

b) amennyiben az ötven főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató munkáltatónál a munkavédelmi képviselő választást a munkáltatónál működő szakszervezet, üzemi tanács vagy ezek hiányában a munkavállalók többsége kezdeményezi, a választás megtartásával

kapcsolatos, a) pontban meghatározott kötelezettség a munkáltatót terheli;

c) az ötven főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató munkáltatónál - amennyiben nem kerül sor munkavédelmi képviselő választásra - a munkáltatónak a 70. §-ban meghatározottak szerint kell a munkavállalókkal tanácskoznia;

d) a munkáltató önálló telephelyén, részlegénél akkor lehet munkavédelmi képviselőt választani, ha az 54-56. §-okban meghatározott munkáltatói munkavédelmi jogosítványok az önálló telephely, részleg vezetőjét részben vagy egészben megilletik.

(2) Munkavédelmi képviselővé az a cselekvőképes munkavállaló választható, aki legalább 6 hónapja a munkáltatóval szervezett munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll. Az újonnan alakult munkáltatónál a munkavédelmi képviselő ilyen jogviszonya időtartamát feltételként nem kell figyelembe venni.

(3) A munkavédelmi képviselőt egyenlő, titkos és közvetlen szavazással öt évre választják. A megválasztott munkavédelmi képviselők személyéről a munkavállalókat tájékoztatni kell. A munkavédelmi képviselők megválasztásának, megbízatása megszűnésének, visszahívásának rendjére, működési területére az Mt.-nek az üzemi tanács tagjaira, illetve az üzemi megbízottra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni, ideértve a központi munkavédelmi bizottság megalakításának lehetőségét is.

(4) Amennyiben a munkavédelmi képviselők száma eléri a hármat, úgy munkahelyi munkavédelmi bizottságot (a továbbiakban: bizottság) hozhatnak létre. Bizottság létrehozása esetén a munkavédelmi képviselőt megillető jogokat - ha azok a munkavállalók összességét érintik - a bizottság gyakorolja.

(5) A bizottság tárgyalásán - a bizottság kezdeményezésére - a munkáltató vagy hatáskörrel rendelkező megbízottja köteles részt venni.

Az új Mt. 249. §-a úgy rendelkezik, hogy

(1) A munkavállaló a munkáltató, továbbá a munkáltatónál képvisellel rendelkező szakszervezet a jelöléssel, a választás lebonyolításával, vagy eredményének megállapításával kapcsolatban a 289. §-ban foglaltak szerint bírósághoz fordulhat,

(2) A bíróság megsemmisíti a választás eredményét, ha az eljárási szabályok lényeges megsértését állapítja meg. Lényegesnek kell tekinteni azt a szabálytalanságot, amely a választás eredményét befolyásolta. E körülményt a kérelemben valószínűsíteni kell.

Az új Mt. 289. § (1) bekezdés alapján 5 napon belül lehet bírósághoz fordulni.

Mindezeket alapul véve helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy a határidő számítása szempontjából annak a választási

eseménynek az időpontja az irányadó, amely vonatkozásában a jogorvoslat kezdeményezésére sor kerül. Ezt támasztja alá az új Mt. 249. §-ához fűzött miniszteri indoklás is, amely szerint a munkavállaló, a munkáltató, továbbá a munkáltatónál képvisellel rendelkező szakszervezet a választási eljárás adott eseményéhez képest 5 napon belül bírósághoz fordulhat.

Tévesen utalt a kérelmező a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a jogorvoslat szempontjából egységesen kell kezelni a választási eljárás különböző eseményeit, tekintettel arra, hogy csak egy, a bíróság által alkalmazható szankciót ismer a törvény, a választás eredményének a megsemmisítését.

A bírósághoz fordulás lehetőségét az új Mt. 249. § (1) bekezdése rögzíti és a (2) bekezdés tartalmazza azt, hogy mikor van lehetősége a bíróságnak a választás eredményének a megsemmisítésére. Az (1) bekezdés azonban nem csupán az eljárási szabályok lényeges megsértése esetén ad lehetőséget a bírósági út igénybevételére, hanem általában biztosítja azt az egyes, választási eseményekkel összefüggésben. Eszerint olyan esetben is lehetőség van a bírósági út igénybevételére megállapításra irányuló kérelem előterjesztésével, amikor még nincs választási eredmény, vagy egyébként olyan eljárási szabályszegés történt, amely a választás eredményét nem befolyásolta.

Az, hogy az Mvt. nem tartalmazza a munkavédelmi képviselők jelölésére vonatkozó részletes szabályokat, nem változtat azon a tényen, hogy a kérelmező által sem vitatottan - a munkavédelmi képviselők számának meghatározására azon a 2012. szeptember 17-i ülésén került sor a kérelmezettnek, amelyre a kérelmezőt is meghívta. A 2012. szeptember 25-én közzétett, a választásról szóló tájékoztató is rögzíti a megválasztandó képviselők számát, illetve a jelöltállítás egyéb szabályait.

Tekintettel arra, hogy a fent kifejtettek szerint a másodfokú bíróság a képviselők számával összefüggésben benyújtott kérelmet helytállóan találta elkésztettnek és ezért érdemben nem foglalt állást a megválasztandó képviselők számáról, ez a kérdés nem képezhetette a felülvizsgálati eljárás tárgyát sem.

Helyesen állapította meg a másodfokú bíróság azt is, hogy önmagában a kétféle választáson történő közös regisztrációval a választáson való önkéntes részvétel elve nem sérült, a választóknak ugyanis lehetősége volt arra, hogy döntsenek arról, hogy ilyen regisztráció mellett is részt kívánnak-e venni a választáson. Helytállóan utalt a másodfokú végzés arra is, hogy a választáson résztvevők ilyen módon történő regisztrálása mellett is egyértelműen megállapítható volt a választási eredmény, azt a választók nyilvántartásának módja nem befolyásolta.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős végzést a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A kérelmező a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a kérelmezett felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére

A felülvizsgálati eljárási illetéket az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés d) pontjára tekintettel az állam viseli.

Budapest, 2014. február 19.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Suba Ildikó s.k. előadó bíró, Sipőczné Dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

kúriai tisztviselő